

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž-225/1997-3

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE!

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Milana Gudelja, kao predsjednika vijeća, te mr. Branka Zmajevića, Ante Potrebiće, Katice Jelić i Vesne Vrbetić, kao članova vijeća i Jasne Beštak, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv opt. N. D., zbog krivičnog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbi optuženika, podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Požegi od 18. veljače 1997. broj K-25/96, u sjednici održanoj 13. kolovoza 1997., saslušavši zamjenika državnog odvjetnika Republike Hrvatske Vladimira Turka,

p r e s u d i o j e :

Odbija se žalba opt. D.N. kao neosnovana i potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

O b r a z l o ž e n j e

Županijski sud u Požegi proglasio je krivim opt. N.D. zbog krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH opisanog u izreci presude, i izrekao mu kaznu zatvora u trajanju od 20 godina.

Protiv te presude žalbu je podnio optuženik zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke suda o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, podredno da se presuda preinači u odluci o kazni i optuženiku izreče znatno blaža kazna zatvora.

Državni odvjetnik Republike Hrvatske, vraćajući spis, temeljem čl. 360. st. 2. ZKP, predložio je da se žalba optuženika odbije kao neosnovana.

Žalba nije osnovana.

Optuženik nije u pravu kada se žali zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka (čl. 354. st. 1. toč. 11. i čl. 354. st. 2. ZKP).

Žalitelj tvrdi da je izreka presude sama sebi proturječna budući u zakonskom opisu djela stoji da je optuženik kršeći pravila međunarodnog prava naređivao i osobno sudjelovao u primjenjivanju mjera zastrašivanja i uzimanja talaca, dok u činjeničnom opisu djela nema ničega što bi opravdavalo te navode zakonskog opisa djela.

Međutim, iz činjeničnog opisa djela jasno proizlazi da je sud prvog stupnja utvrdio da je optuženik organizirao i naoružao veće skupine građana, osobno rukovodio oružanim napadom na grad P. i njegovu civilnu bolnicu, te izveo otmicu liječnika dr. V.S., kao i

nadalje, naredio dana 15. prosinca 1991. godine da se usmrte preostali građani hrvatske narodnosti iz ulice ... Prema tome, netočno je, da je činjenični opis izreke presude proturječan njenom zakonskom dijelu, kako se to ističe u žalbi. Između ta dva dijela izreke presude nema nikakvog nesuglasja što se tiče opisanih činjenica, te nije točno da se radi toga zakonskog opisa djela, kao što to tvrdi žalitelj, povećava kriminalna količina nedjela optuženika.

Žalitelj također nije u pravu kada navodi da je izreka presude proturječna njenim razlozima jer o naređivanju i osobnom sudjelovanju optuženika, te u primjenjivanju mjera zastrašivanja i uzimanja talaca, u obrazloženju presude nema niti riječi.

Protivno tim navodima žalbe, sud prvog stupnja u obrazloženju svoje presude navodi jasne razloge za svoju odluku. Tako u presudi (str. 4.) cijeneći izvedene dokaze (iskaz svjedoka Đ., J.P., dr. V.S.), su na nedvojben način navedeni razlozi iz kojih proizlazi da je optuženik rukovodio napadom na P. dana 19. kolovoza 1991. godine i njegovu civilnu bolnicu, kojom prilikom je izvršena otmica dr. S. Iz iskaza toga svjedoka jasno proizlazi da se je optuženik predstavio kao zapovjednik, što je bilo i očito prema njegovom ponašanju, te svjedoka dao uhititi, a nakon toga odvesti, da bi kasnije bio saslušan i tučen.

Nadalje optuženik tvrdi, da postoji znatna proturječnost između onoga što se navodi u razlozima pobijane presude o sadržaju iskaza svjedoka P.1 i P.2 i sadržaja zapisnika o njihovim iskazima. Međutim, žalitelj ne navodi što je to sud naveo da stoji zapisano, a da je zapisano nešto sasvim drugo, a ni ovaj sud drugog stupnja nije mogao utvrditi da su u obrazloženju presude netočno reproducirani sadržaji zapisnika.

Što se tiče iskaza svjedoka S.H. koji iskaz je čitan, te iskaza svjedoka P.1 i P.2 koji sud nije cijenio, iskazi tih svjedoka, obzirom na ostale izvedene dokaze, ne odražavaju se negativno na činjenično stanje, pa to nije bilo od utjecaja, niti je moglo biti od utjecaja na pravilno donošenje presude (čl. 354. st. 2. ZKP).

Prema tome, nije u pravu optuženik kada tvrdi da je sud počinio bitne povrede odredaba krivičnog postupka.

Nije u pravu optuženik niti kada se žali zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Na temelju rezultata glavne rasprave, sud prvog stupnja izveo je pravilan zaključak da je optuženik učinio djelo koje mu se stavlja na teret optužnicom i da je krivično odgovoran. Za svoja činjenična utvrđenja sud je naveo iscrpne i razumljive razloge, koje kao valjane i pokrijepljene izvedenim dokazima u svemu prihvaća i ovaj sud drugoga stupnja.

Navodi žalbe svode se na dio inkriminacija koji se odnosi na usmrćenje građana hrvatske narodnosti, pa žalitelj tvrdi, da je sud pogrešno ocijenio iskaz S.Ž., kao i pogrešno zaključio da su iskazi svjedoka Đ.M. u bitnom identični, čak "apsolutno" sa obranom S., posebno glede toga koja je osoba izdala naredbu za ubojstvo građana hrvatske narodnosti. Do pogrešnih utvrđenja suda došlo je i zbog toga što sud nije ocijenio iskaze svjedoka P.1, P.2 i H.. Iskaz S.Ž. nije sam po sebi dovoljan, smatra žalitelj, za zaključak da je opt. D. dao naredbu za taj zločin. Moguće je S. rekao Đ. da je naredbu dao optuženik, ali žalitelj smatra, da je dvojbeno da li S. je uopće naredbu dobio od optuženika. S. dobro poznaje K.N., u svome iskazu na više mjesta (jedanaest) govorio o tome da je K. bio organizator pobune i osoba koja je dala nalog za izvršenje zločina - likvidaciju civilnih osoba. To proizlazi iz toga što S. na više mjesta u svome iskazu K.N. naziva N., a što je nesporno nadimak optuženika, a ne K.N. Iz sadržaja naredbe proizlazi da je S. prenio naredbu kakvu je dobio, to potkrijepljuje iskaz svjedoka Đ. Postoji razlog za osnovanu sumnju, tvrdi žalitelj, da je S. želeći umanjiti

svoju krivnju "posegnuo" za naredbom pretpostavljenog. Svjedok Đ. koliko god je dosljedan u tome da je S. rekao kako je naredbu izdao optuženik, jednako tako i tvrdi da on osobno takvu naredbu od optuženika nije primio. Sve to ukazuje na to, ističe se u žalbi, da je navodnu naredbu optuženika S. jednostavno izmislio.

Protivno navodima žalitelja pravilno je sud prvog stupnja utvrdio, da su iskazi Ž.S. i M.Đ. u odlučnim dijelovima identični. Naime, S. u svome iskazu jasno navodi da je naredbu dobio od pretpostavljenog - N., a jedino takav nadimak nosi optuženik. Svjedok Đ. je određen u tome, da je S. bio kod D. i odmah po izlazu iz prostorije rekao kako je naredbu dobio od optuženika. S. je detaljno opisao događaj i podnošenje izvještaja što su učinili optuženiku. Razlike u iskazima svjedoka Đ. i S., koje se iznose u žalbi i prividne nelogičnosti, postaju nebitne, kako to pravilno utvrđuje sud prvog stupnja, kada se zna da je nesporno da je zapovjednik postrojbe u kojoj su bili Đ. i S. bio opt. D. Sam D. tvrdi u svojoj obrani, da je u to vrijeme zamjenjivao ranjenog K.N. Obzirom na to, on je jedino mogao izdati inkriminiranu naredbu. Imajući u vidu iskaz svjedoka Đ., da je S. odmah, po izlasku iz prostorije u kojoj je razgovarao s optuženikom, rekao mu sadržaj naredbe i poveo ga na "zadatak", navodi iz žalbe da je optuženik naknadno sve izmislio, jednostavno otpadaju.

Isto tako, nema nikakove potrebe, obzirom na iskaz svjedoka Đ., toga svjedoka ponovno saslušavati i suočiti sa opt. D. na neke "nejasnoće" oko toga da li je optuženik bio u kući gdje je naredba dana, budući da to jasno proizlazi iz iskaza svjedoka Đ.

Nadalje optuženik u žalbi ističe da u prilog tvrdnji, kako naredbe nije niti bilo, već da ju je naknadno izmislio S., govore svjedoci koji poznaju opt. D., a i S. Tako svjedok P. iskazuje da mu je S. u zatvoru tvrdio da su mu ubijeni od ranije bili antipatični, a da je optuženika naveo kao nalogodavca zbog toga što mu je to palo na pamet. Toga svjedoka, drži žalitelj, zbog toga što je nejasno, da li je to i ponovio na glavnoj raspravi, trebalo bi ponovno saslušati. Također i svjedok P. koji dobro poznaje opt. D., smatra da on to nikada ne bi učinio. Okolnost da opt. D. nikada nije djelovao ekstremno već da je bio za mirnu opciju, potvrđuje i svjedok H. Činjenično stanje je i nepotpuno utvrđeno, smatra se u žalbi, budući je trebao biti pročitán iskaz svjedoka I.B., koji optuženika naziva "pravednim čovjekom".

Nasuprot tih navoda žalbe, a imajući u vidu posebno iskaz svjedoka Đ., koji je određen u tome da mu je S. naredbu prenio odmah po izlasku iz kuće gdje je bio sa optuženikom, otpada mogućnost, koja se toliko u žalbi naglašava, da je S. naknadno u zatvoru izmislio naredbu optuženika.

Prema tome, iz svega izloženog proizlazi, da je sud prvog stupnja u potpunosti i pravilno utvrdio sve činjenice koje su od važnosti za ocjenu je li učinjeno predmetno krivično djelo i je li optuženik krivično odgovoran. Stoga nije osnovana optuženikova žalba zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Optuženik nije u pravu niti kada se žali zbog odluke suda o kazni.

Okolnost da je optuženik otac dvoje djece, da se je bavio sportom, te da je neosuđivana osoba, a da je kod odvođenja dr. S. postupao po naredbama pretpostavljenih, te da je optuženik sada svjestan svojih zabluda i pogrešaka, takove su naravi, tvrdi žalitelj, da mu je trebalo izreći blažu kaznu.

Međutim, pravilno sud prvog stupnja nalazi utvrđenim da se radi o najtežem obliku teškog krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, u kojem su uz ostalo zbog naredbe optuženika četiri civilne osobe izgubile život, a druge dvije teško tjelesno ozlijeđene. Obzirom upravo na težinu djela, te odsutnost značajnih olakotnih okolnosti, ovaj sud drugog stupnja smatra, da je optuženiku izrečena primjerena kazna, posebno jer u najdubljim osnovama prava leži ideja pravednog poravnjanja. Ovako izrečena kazna ostvariti će svrhu kažnjavanja iz čl. 31. i čl. 4. st. 2. OKZRH.

Zbog svega naprijed navedenog, trebalo je temeljem čl. 374. ZKP žalbu optuženika odbiti kao neosnovanu.

U Zagrebu, 13. kolovoza 1997.

Zapisničar:
Jasna Beštak, v.r.

Predsjednik vijeća:
Milan Gudelj, v.r.